

2020

SANASTON
AVOIMUUSRAPORTTI

2020

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
-----------------------	---

Toimintakertomus, tilinpäätös ja rahavirtalaskelma

Toimintakertomus (1. b)	6
Tuloslaskelma (1. a)	9
Tase (1. a)	10
Tilinpäätöksen liitetiedot	12
Tilintarkastuskertomus	17
Rahavirtalaskelma (1. a)	19

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne (1. d-f)	22
Kieltäytymiset myöntää kirjallisuuden käyttölupaa (1. c)	23

Taloudelliset tiedot

Taloudelliset tiedot (tuotot ja kulut) (2. a-c)	26
Oikeudenomistajille kuuluvat määrät (2. c)	28
Muilta yhteishallinnointiorganisaatioilta saadut ja niille tilitetyt määrät (2. d)	35

Kollektiivihallinnointidirektiivin (2014/26/EU) 22. artiklan 2 kohdassa ja sen liitteessä tarkoitettujen tietojen kohdistettu sijainti on merkitty sisällysluettelossa otsikon perään sekä jäljempänä tekstissä alaviitein.

JOHDANTO

Sanasto lyhyesti

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on vuonna 2005 perustettu voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanasto pitää huolta kirjailijoiden ja kääntäjien oikeuksista, kerää ja tilittää tekijänoikeuskorvauksia sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti kirjallisuuden tekijöiden puolesta. Kirjallisuuden käyttäjille Sanasto tarjoaa toimivia luparatkaisuja. Lisäksi Sanaston tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijöiden aseman parantamiseksi, tekijänoikeuksien puolustamiseksi ja tekijänoikeusmyönteisen ilmapiirin edistämiseksi. Sanasto edustaa yli 13 000:aa kirjallisuuden tekijää.

Asiakasmäärä jatkoi kasvuaan

Vuosi 2020 oli koronapandemian takia poikkeuksellinen. Järjestimme huhtikuussa ylimääräisen tilityksen helpottaaksemme kirjallisuuden tekijöiden tilannetta. Keväällä sovimme myös ripeästi kirjastojen kanssa poikkeusajan verkkoluvasta, joka mahdollisti satutuokiot ja muut lukuhetket verkossa. Keräsimme vuoden aikana tekijänoikeuskorvauksia yli 12,6 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Korvauksia tilitettiin oikeudenhaltijoille yhteensä yli 10 miljoonaa euroa. Asiakasmäärämme jatkoi edelleen kasvuaan – joukkoomme liittyi vuoden aikana 1 593 uutta asiakasta. Laaja edustavuus takaa korvausten tehokkaat tilitykset, kun pystymme tavoittamaan yhä suuremman joukon korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita.

Yhteishallinnointilaki ja avoimuusraportti

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista edellyttää, että yhteishallinnointiorganisaatiot julkaisevat toiminnastaan vuosittain avoimuusraportin. Avoimuusraportin tarkoituksena on antaa läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kuva yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta sekä taloudellisista tunnusluvuista. Yhteishallinnointiorganisaation edellytetään julkaisevan vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä. Sanasto on julkaissut laajasti tietoja toiminnastaan sekä muun muassa tilinpäätöksen kokonaisuudessaan jo ennen yhteishallinnointilain voimaantuloa. Nyt Sanasto julkaisee avoimuusraportin neljättä kertaa, ja se koskee tilikautta sekä toimintavuotta 2020.

Avoimuusraportissa avataan Sanaston toiminnan ja talouden tunnuslukuja, jotta lukija saisi käsityksen Sanaston toiminnasta yhteishallinnointiorganisaationa. Tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen lisäksi raportista löytyvät tarkemmat luvut Sanaston keräämistä ja tilittämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Huomioitavaksi: Kollektiivihallinnointidirektiivin 22. artiklan kohdan 2 liitteessä mainittu erityisraportti sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluja varten vähennettyjen summien käytöstä ei koske Sanastoa, koska Sanastolla ei ole toimintaa tällä alueella.¹

---

¹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. h) ja 3.

Sanasto ry, Sanasto rf

TOIMINTAKERTOMUS,
TILINPÄÄTÖS
JA RAHAVIRTALASKELMA

Tilikausi 1.1.2020–31.12.2020

1. Toiminta-ajatus

Sanasto ry, Sanasto rf on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö. Haluamme mahdollistaa kirjallisuuden tekijöiden luovaa työtä ja tarjota kirjallisuuden käyttäjille toimivia luparatkaisuja.

Palvelemme tekijöitä muun muassa keräämällä kirjallisuuden jälkikäytöstä kertyviä tekijänoikeuskorvauksia ja tilittämällä ne edelleen oikeudenomistajille. Palvelemme myös käyttäjiä myöntämällä lupia kirjallisuuden käyttöön erilaisissa tilanteissa. Edunvalvontatyömme tavoitteena on, että lainsäädäntö suojaa tekijän oikeuksia ja mahdollistaa luovan työn tekemisen ja sillä elämisen.

2. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2020 oli Sanastossakin poikkeuksellinen koronapandemian takia, mutta tilanne ei kuitenkaan vaikuttanut toimintaan merkittävästi. Sanaston asiakasmäärä kasvoi jälleen voimakkaasti toimintavuotemme aikana ja vuoden lopussa meillä oli yli 13 000 asiakasta. Tämän seurauksena tavoitimme korvauksiin oikeutetut tekijät entistä paremmin ja tilityksemme tehostuivat entisestään. Jatkamme tulevaisuudessakin aktiivista asiakashankintaa ja viestimme eri tahoille säännöllisesti, jotta tieto korvauksista tavoittaisi kaikki kirjallisuuden tekijät.

Järjestimme huhtikuussa ylimääräisen tilityksen helpottaaksemme kirjallisuuden tekijöiden tilannetta poikkeusaikana. Tilitimme tuolloin tavanomaista nopeammassa tahdissa siihen mennessä kertyneitä korvauksia. Vastasimme myös poikkeusajan tekijänoikeuslupien kysyntään: sovimme ripeästi kirjastojen kanssa verkkoluovasta, joka mahdollisti satutuokiot ja muut lukuhetket verkossa.

Vuoden aikana tehtiin paljon töitä myös tekijöiden ja kirjallisuuden käyttäjien tekijänoikeustietoisuuden parantamiseksi. Siirsimme tekijänoikeuskoulutuksemme menestyksekkäästi verkkoon. Vietimme uudistunutta tekijänoikeuspäivää tekijänoikeusjärjestöjen yhteisellä ©-DAY-kampanjalla, joka tavoitti jopa 2,4 miljoonan suomalaisen huomion. Sanaston toteuttamat kirjallisuuden tekijöiden työtä ja tekijänoikeuksien merkitystä valottavat videosisällöt tavoittivat niin ikään tuhansia katsojia.

Panostimme henkilöstön hyvinvointiin strategiamme mukaisesti. Satsasimme tehokkaan etätönn mahdollistaviin ratkaisuihin ja kiinnitimme erityisesti huomiota henkilöstön työhyvinvointiin poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttamistyön saralla seurasimme DSM-direktiivin eli tekijänoikeusdirektiivin implementointia sekä otimme kantaa muun muassa Celia-äänikirjojen korvausten teknologianeutraaliuden puolesta. Toimme päättäjille esiin myös tekijöiden tärkeää toivetta siitä, että lainauskorvaus tulisi ulottaa e-kirjoihin.

Annoimme lausuntoja, teimme kannanottoja ja pidimme yhteyttä päättäjiin. Vaikuttamistyössä jatkoimme hyvää yhteistyötä muiden tekijä- ja tekijänoikeusjärjestöjen sekä luovan alan toimijoiden kanssa. Yhtenä tärkeänä yhteisenä tavoitteena oli luovan alan työttömyysturvan parantaminen, joka nousi vuoden aikana erityisen akuutisti esiin.

Toimintavuoden aikana jatkoimme myös verkkopalvelujemme uudistushanketta: laajan kehityshankkeen projektivastuu päätettiin siirtää ulkopuoliselle toimijalle. Investointi on Sanaston mittakaavassa iso, ja kehityshankkeen kulut tullaan aktivoimaan taseeseen ja kirjaamaan alas 10 vuoden tasapoistoina.

Sanaston keräämien tekijänoikeuskorvausten tilittäminen toteutettiin huhtikuista lisätilitystä lukuun ottamatta vakiintuneen tilitysaikataulun mukaisesti neljä kertaa vuodessa. Sanasto kerää lainauskorvausten

---

² 2014/26/EU liitteen kohta 1. b)

tilittämistä varten vuosittain lainaustilastot kaikista Suomen kirjastoista: toimintavuonna julkaisimme ensimmäistä kertaa suurelle yleisölle lainaustilastoja keräämästämme aineistosta.

Päätimme jatkaa vuosille 2018–2020 hyväksytyä toimintastrategiaamme vuodelle 2021, sillä sen päätavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia: tehokkaan ja laadukkaan toiminnan jatkamisen ohessa lupa-alueiden kehitys ja markkinointi sekä uusien asiakkaiden tavoittaminen. Sanasto jatkaa työtään tekijänoikeuksien puolustajana seuraten aktiivisesti sekä kansallista että kansainvälistä tekijänoikeuslainsäädäntöä.

3. Riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaamme ei liity erityisiä riski- tai epävarmuustekijöitä. Sanaston toiminta ja talous ovat vakaalla ja tuottavalla pohjalla. Seuraamme myös tiiviisti kotimaassa ja Euroopan unionissa vireillä olevia lainsäädäntö-hankkeita, joilla voi olla vaikutuksia tekijöiden toimintaedellytyksiin.

4. Tunnusluvut sekä talous ja varainhankinta

Keräsimme vuoden 2020 aikana tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 12,6 miljoonaa euroa. Kerättyjen korvausten yhteissumma vastaa vuonna 2019 kerättyjen tekijänoikeuskorvausten tasoa.

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys. Toimintamme kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista pidettävillä hallinnointikulupidätyksillä sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoilla. Toimintamme kulut olivat vuonna 2020 hieman alle miljoona euroa. Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Vuonna 2020 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvausten osalta 7,10 % ja muiden tekijänoikeuskorvausten osalta 9 %. Lainauskorvausten muita korvauslajeja alhaisempi kulupidätys perustuu siihen, että lainauskorvaus muodostaa yli 90 % Sanaston keräämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Yhdistyksen taloutta ja sijoitustoimintaa hoitaa toiminnanjohtaja, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sijoitustoiminnassa tehdään matalariskisiä ratkaisuja. Sanaston vuosikokous on hyväksynyt yhdistyksen sijoitusperiaatteet. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta vuoden aikana kertyneet tuotot käytettiin Sanaston toiminnan kulujen kattamiseen.

Tilitimme vuonna 2020 tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 10 miljoonaa euroa yli 10 000:lle kirjallisuuden tekijälle ja edesmenneiden tekijöiden oikeudenomistajalle. Asiakkaistamme 80 % sai Sanastosta korvauksia vuoden 2020 aikana. Tilitysrytmimme on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Sanaston tilityksissä noudatetaan vuosikokouksen hyväksymiä tilitysperiaatteita, jotka ovat nähtävissä verkkosivuillamme.

Julkaisemme tilastotietoja vuoden aikana tekemistämme tilityksistä verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/tilastot. Toimintavuoden aikana antamamme lausunnot löytyvät osoitteesta sanasto.fi/lausunnot.

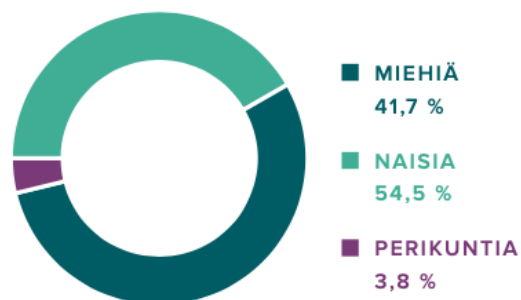
5. Tietoa organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Sanaston toiminnasta vastaa kuusihenkinen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Päivittäisessä työskentelyssä operatiivista toimintaa johtaa johtoryhmä, jonka työskentelyyn osallistuvat toiminnanjohtajan lisäksi tilitys- ja asiakaspalvelupäällikkö sekä viestintä- ja markkinointipäällikkö. Toimintavuoden aikana Sanaston palveluksessa työskenteli yksitoista henkilöä.

Julkaisemme vuosittain toiminnastamme avoimuusraportin ja vuosikertomuksen, joissa kerromme muun muassa toiminnastamme, organisaatiostamme, hallituksemme kokoonpanosta ja tilintarkastajista. Vuosikertomus ja avoimuusraportti ovat luettavissa verkkosivuillamme.

VUOSI 2020 LUKUINA

SANASTO EDUSTAA YLI
13000
KIRJAILIJAA JA KÄÄNTÄJÄÄ

80 %
SANASTON ASIAKKAISTA SAI
TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSIA

1593
UUTTA ASIAKASTA

VUONNA 2020 TILITETTIIN

10

M€, JOSTA 9,6 M€ OLI
LAINAUSKORVAUSTA

SANASTOSTA HANKITTIIN

79 KIRJALLISUUDEN
ESITYSLUPAA

164 KIRJALLISUUDEN
JULKAISULUPAA

JULKAISIMME 70
VERKKOARTIKKELIA

LÄHETIMME 14 ASIAKAS-
KIRJETTÄ KIRJAILIJOILLE
JA KÄÄNTÄJILLE

TEKIJÄNOIKEUS-
KOULUTUKSIIN
OSALLISTUI 340 TEKIJÄÄ

YLI
9400

SEURAAJAA SOSIAALISEN
MEDIAN KANAIVISSA

TULOSLASKELMA³

Rahayksikkö EURO	1.1.2020 - 31.12.2020	1.1.2019 - 31.12.2019
VAR SINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	12 615 695,10	12 552 619,65
Kulut		
Henkilöstökulut	-664 454,89	-689 613,84
Poistot	-20 389,18	-3 850,89
Muut kulut	-300 145,32	-385 160,11
Kulut yhteensä	-984 989,39	-1 078 624,84
Toiminnanalan kate	11 630 705,71	11 473 994,81
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Kulut		
Muut kulut	-58 641,23	-36 198,56
Kulut yhteensä	-58 641,23	-36 198,56
Toiminnanalan kate	-58 641,23	-36 198,56
Tuotto-/kulujäämä	11 572 064,48	11 437 796,25
Varainhankinta		
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	2 000,00	2 000,00
Tuotto-/kulujäämä	11 574 064,48	11 439 796,25
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	34 043,62	20 717,79
Kulut	-6 326,26	-2 053,76
	27 717,36	18 664,03
Tuotto-/kulujäämä	11 601 781,84	11 458 460,28
Siirrot rahastoihin/rahastoista	58 641,23	36 198,56
Siirrot oikeudenomistajille		
Tilikaudella tilitetyt tekijänoikeuspalkkiot	-8 301 852,08	-7 885 886,00
Siirto tilitettäviksi oikeudenomistajille	-2 750 251,18	-3 001 133,75
Varaukset yllättäville vaatimuksille	-608 319,81	-607 639,09
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

³ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Rahayksikkö EURO	31.12.2020	31.12.2019
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	157 509,40	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	157 509,40	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	8 664,49	11 552,63
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	8 664,49	11 552,63
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 293 389,17	1 650 100,00
Sijoitukset yhteensä	2 293 389,17	1 650 100,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 459 563,06	1 661 652,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	29 429,12	22 982,81
Muut saamiset	40 387,59	31 578,71
Siirtosaamiset	8 580,59	9 216,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	78 397,30	63 777,52
Rahat ja pankkisaamiset	11 822 652,22	10 998 717,36
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 901 049,52	11 062 494,88
Vastaavaa yhteensä	14 360 612,58	12 724 147,51

⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Rahayksikkö EURO	31.12.2020	31.12.2019
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	128 593,07	187 234,30
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	128 593,07	187 234,30
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	44 000,00
Ostovelat	93 459,32	44 511,86
Muut velat	2 198 858,01	2 058 937,64
Siirtovelat	94 510,44	119 332,52
Jakovelat oikeudenomistajille	11 845 191,74	10 270 131,19
Vieras pääoma yhteensä	14 232 019,51	12 536 913,21
Vastattavaa yhteensä	14 360 612,58	12 724 147,51

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on niiden alkuperäinen hankintameno, josta on vähennetty jäljempänä selostetut suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai tätä alempaan markkina-arvoon. Arvonalennukset kirjataan, mikäli arvonalennus on olennainen (yli 20 %).

Vaihtuvien vastaavien arvostusperiaatteet

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Yhdistyksen pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi EVL:n kulloinkin salliman enimmäispoiston määrä.

Hyödykkeet, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Lainauskorvausten tilitysjärjestelmän luomisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin, jotka poistetaan tasapoistoina 10 vuodessa. Toiminnanohjausjärjestelmän muokkaamisesta aiheutuneet kulut kirjataan vuosikuluina.

Koneet ja kalusto 25 % menojäännöspoisto

Oikean ja riittävän kuvan antamiseksi esitettävät tiedot

Vuoden 2020 alussa puhjennut koronavirusepidemia (COVID-19) ei ole olennaisesti vaikuttanut yhdistyksen toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

2020

2019

Varsinaisen toiminnan tuotot		
Lainauskorvausmäärärahat (LK)	12 049 947,46	12 036 317,35
Celia-omakirjalainakorvaukset (COM)	166 448,88	166 464,36
Radio- ja televisiokäyttökorvaukset	121 954,80	122 610,60
Ulkomaiset radio- ja televisiokäyttökorvaukset	12 248,85	0,00
Esituskorvaukset	6 410,73	8 922,50
Muut tekijänoikeuskorvaukset	75 784,38	52 304,84
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	166 000,00	166 000,00
KAM-korvaukset/ Kirjastojen poikkeusajan verkkokäyttö	24 000,00	0,00
Kansalliskirjaston digipilotti, Kopioston osuus	-7 100,00	0,00
	12 615 695,10	12 552 619,65

Tilikauden palkat ja palkkiot	2020	2019
Palkat ja palkkiot	561 624,84	572 226,65
Rahastosta katetut palkkiot	0,00	-300,00
Eläkekulut	94 133,25	104 095,05
Muut henkilösivukulut	8 696,80	13 592,14
	<u>664 454,89</u>	<u>689 613,84</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2020	2019
Tuotot		
Myyntivoitot	7 456,01	0,00
Korkotuotot	26 587,61	20 717,79
	<u>34 043,62</u>	<u>20 717,79</u>
Kulut		
Myyntitappiot	5 626,70	0,00
Korkokulut	294,56	1 602,73
Muut rahoituskulut	405,00	451,03
	<u>6 326,26</u>	<u>2 053,76</u>
Hallinnointikulupidätykset	2020	2019
Varsinaisen toiminnan kulut	-984 989,39	-1 078 624,84
Tuotot, jotka käytetty kulujen kattamiseen		
Hallinnointikulupidätykset	905 272,03	1 045 673,34
Lainaustiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000,00	12 287,47
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	27 717,36	18 664,03
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	<u>984 989,39</u>	<u>1 078 624,84</u>

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Muihin tase-eriin kuin vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopapereiden jälleenhankinta-hintojen ja aktivoitujen menojen erotukset

Arvopaperit	2020	2019
Markkina-arvo	2 365 984,60	1 664 588,74
Aktivoitu hankintameno	2 293 389,17	1 650 100,00
Erotus	<u>72 595,43</u>	<u>14 488,74</u>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset	2020	2019
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Tilikauden alussa	187 234,30	223 432,86
Vähennykset tilikaudella:		
Jäsenmaksut	-31 972,65	-24 322,27
Muut kulut	-26 668,58	-11 876,29
	<u>-58 641,23</u>	<u>-36 198,56</u>
Tilikauden lopussa	128 593,07	187 234,30
Oma pääoma yhteensä	<u>128 593,07</u>	<u>187 234,30</u>

Jakovelat oikeudenomistajille korvauslajeittain	2020	2019
Lainauskorvausmäärärahat	8 796 086,69	7 542 642,27
Celia omakirjalainakorvaukset	147 964,64	171 466,95
Celia oppikirjakorvaukset	3 020,35	5 572,53
Radio- ja televisiokäyttökorvaukset	129 466,92	124 992,38
Esityskorvaukset	10 757,47	10 940,98
Muut tekijänoikeuskorvaukset	28 199,10	17 607,63
KAM-korvaukset	41 645,80	3 408,60
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	262 119,41	223 013,55
Varaukset ylläpitäville vaateille	2 425 931,36	2 170 486,30
	<u>11 845 191,74</u>	<u>10 270 131,19</u>

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät, eriteltyinä alkaneella ja siitä seuraavilla tilikausilla maksettaviin, samoin kuin näiden sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 218,91	2 283,38
Myöhemmin maksettavat	998,00	2 386,69
Sitoumukset yhteensä	<u>2 216,19</u>	<u>4 670,07</u>

Yhdistyksen leasing sopimukset ovat tavanomaisia konttorilaitteita koskevia sopimuksia.

Muut annetut vastuusitoumukset

Yhdistyksellä on toimitiloja koskeva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on 6 kk.

Vuokravastuut	32 905,02	31 806,00
---------------	-----------	-----------

Henkilöstö (PMA 3.11)

	2020	2019
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	11	12

Sanasto ry, Sanasto rf

TILINPÄÄTÖS

7

Korkeavuorenkatu 30 A

00130 HELSINKI

Y-tunnus 1981169-8

31.12.2020

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä . päivänä . kuuta 2021

Sanasto ry, Sanasto rf:n hallitus

Peter Sandström
puheenjohtaja

Juha-Pekka Koskinen

Laura Jänisniemi

Rainer Oesch

Suvi Oinonen

Anne Rutanen

Sanasto ry, Sanasto rf:n toiminnanjohtaja

Anne Salomaa

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä . kuuta 2021

Heidi Vierros
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Sanasto ry, Sanasto rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sanasto ry, Sanasto rf:n (y-tunnus 1981169-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Lisäksi olemme tilintarkastaneet yhteishallinnointilain edellyttämän avoimuusraportin.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Avoimuusraportti on laadittu yhteishallinnointilain säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai avoimuusraportissa kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen

voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, kaikki tilinpäätöksessä ja avoimuusraportissa esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastavatko tilinpäätös ja avoimuusraportti niiden perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että ne antavat oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä ja avoimuusraporttia koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 26. huhtikuuta 2021

KPMG OY AB

Heidi Vierros
 KHT

RAHAVIRTALASKELMA⁵

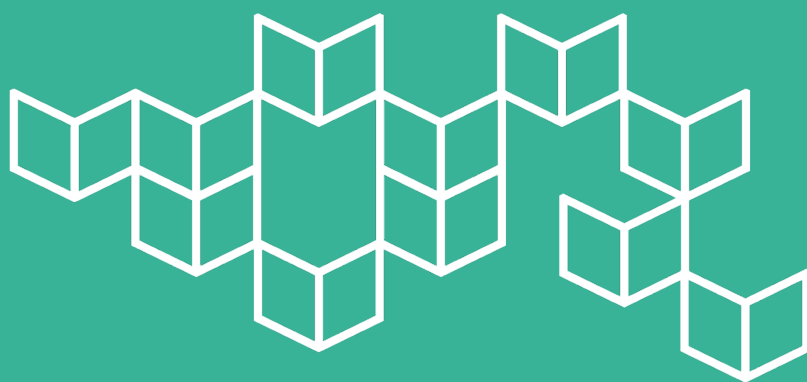
Rahayksikkö EURO	1.1.2020 - 31.12.2020	1.1.2019 - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisesta toiminnasta saadut maksut	12 565 248,79	12 563 483,16
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-996 922,48	-1 093 382,98
Varsinaisen toiminnan rahavirta	11 568 326,31	11 470 100,18
Varainhankinnasta saadut maksut		
Jäsenmaksut	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saadut maksut	34 043,62	20 717,79
Maksut rahoitustoiminnan kuluista	-6 326,26	-2 234,37
	27 717,36	18 483,42
Toiminnan rahavirta	11 598 043,67	11 490 583,60
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-175 010,44	0,00
Lisäys rahoitusarvopapereissa	-643 289,17	-550 000,00
Investointien rahavirta	-818 299,61	-550 000,00
Tilitysten rahavirta		
Tilitykset kotimaisille ja ulkomaisille oikeudenomistajille	-10 085 362,52	-9 586 661,77
Tilityksiin liittyvän ennakonpidätysvelan muutos	129 553,32	-313 630,53
	-9 955 809,20	-9 900 292,30
Tilitysten rahavirta	-9 955 809,20	-9 900 292,30
Rahavarojen muutos		
	823 934,86	1 040 291,30
Rahavarat tilikauden alussa		
	10 998 717,36	9 958 426,06
Rahavarat tilikauden lopussa	11 822 652,22	10 998 717,36
	823 934,86	1 040 291,30

⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Sanasto ry, Sanasto rf

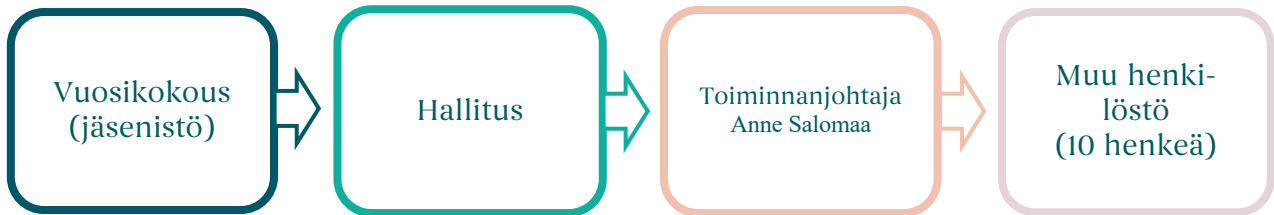
OIKEUDELLINEN JA
HALLINNOLLINEN
RAKENNE

OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE⁶

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanaston organisaatio 2020

Sanastolla on neljä jäsenjärjestöä:

- Finlands svenska författareförening rf
- Suomen Kirjailijaliitto ry
- Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston toimintaa ohjaa kuusihenkinen hallitus, jossa jokaisella jäsenjärjestöllä on edustus.

Vuonna 2020 Sanaston hallituksen muodostivat:

Puheenjohtaja

Peter Sandström, Finlands svenska författareförening rf

Muut jäsenet

- *Laura Jänisniemi*, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- *Juha-Pekka Koskinen*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Rainer Oesch*, Suomen tietokirjailijat ry
- *Suvi Oinonen*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Anne Rutanen*, Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle vuonna 2020 maksettujen palkkojen, palkkioiden, tekijänoikeuskorvausten ja muiden etujen yhteissumma oli 153 645 euroa.⁷ Toiminnanjohtajalla on puhelin- ja lounasseteliedun lisäksi virikesetelietu.

⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 1. d)

⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 1. f)

Vuonna 2020 Sanasto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

- Bibliofiilien Seura ry
- CISAC
- European Writers' Council EWC
- International Authors Forum IAF
- Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY
- Pro Lastenkirjallisuus - Pro Barnlitteraturen ry
- Suomen Kirjastoseura ry
- Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys ry
- Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
- Tekijänoikeusakatemia ry
- Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus

Sanastolla ei ole omistuksia yrityksissä tai yhteisöissä.⁸

Sanasto hallinnoi Kirjallisuuden tekijänoikeusrahastoa, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa, hallinnoida ja tukea kirjallisuuden alan tekijänoikeuksien toteutumista Suomessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi rahasto voi rahoittaa koulutuksen järjestämistä ja tekijänoikeuksien toteutumista koskevaa valvonta-, tuki-, hallinnointi- ja tiedotustoimintaa. Rahaston varoja hoitaa Sanasto ry, varojen käytöstä päättää Sanaston hallitus.

Tiedot Kirjallisuuden tekijänoikeusrahaston varojen käytöstä tilivuoden 2020 aikana löytyvät Sanaston tilinpäätöksen liitetiedoista.

KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KIRJALLISUUDEN KÄYTTÖLUPAA

Sanasto ei myönnä kirjallisuuden käyttöilupaa seuraavissa tilanteissa:

1. käyttöilupaa ei tarvita (esim. kirjallisuuden esittäminen perhejuhliissa, opetuksen yhteydessä tai jumalanpalveluksessa)
2. lupapyyynnön kohteena on tekijänoikeusvapaa materiaali (tekijänoikeus rauennut)
3. Sanasto ei hallinnoi lupapyyynnön koskemaan kirjallisuuden jälkikäyttöaluetta, tai Sanastolla ei ole oikeudenhaltijan valtuutusta ko. alueen hallinnoimiseksi. Näissä tilanteissa Sanasto kuitenkin ohjaa lupapyyynnön suoraan oikeudenhaltijalle, mikäli hänen yhteystietonsa ovat saatavilla ja mikäli oikeudenhaltija on antanut Sanastolle luvan yhteystietojensa luovuttamiseen.

Vuonna 2020 Sanasto ei ole kieltäytynyt myöntämästä kirjallisuuden käyttöilupia sellaisilla käyttöalueilla, joilla Sanastolla on valtuudet myöntää käyttöilupa.⁹

---

⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 1. e)

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

TALOUDELLISET TIEDOT (TUOTOT JA KULUT)

Sanaston tuotot koostuvat pääosin tilikauden aikana kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista. Muita tuottoja saadaan sijoitustoiminnasta sekä jäsenjärjestöiltä kerättävästä vuotuisesta jäsenmaksusta. Vuonna 2020 jäsenmaksu oli 500 euroa.

Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpito-kustannuksista. Yhdistyksen toiminnan kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista tehtävillä hallinnointikulupidätyksillä ja jäsenmaksutuotoilla sekä mahdollisilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Kirjastojen lainaustiedon hankinnasta muodostuvat kulut katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain edellä mainittuun käyttötarkoitukseen osoittamista varoista.¹⁰ Joitakin Sanaston toiminnan kuluja on lisäksi katettu hallituksen tekemien päätösten mukaisesti Kirjallisuuden tekijänoikeusraaston varoista. Lisätietoja rahaston varojen käytöstä löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista.

Toiminnan kuluja ei ole mahdollista kohdistaa yksilöidysti hallinnoitavien oikeuksien luokkiin. Menetelmänä kulujen kohdistamisessa on, että hallinnointikulupidätyksellä katetaan vuoden aikana kirjallisuuden tekijänoikeuksien hallinnoinnista syntyneet kulut.¹¹ Sanasto edustaa yhtä oikeudenhaltijaryhmää: kirjallisuuden tekijät. Kaikilla Sanaston hallinnoimilla teosten käytön alueilla hallinnoidaan samaa teosrepertuaaria, ja kaikki toiminnan kulut liittyvät oikeuksien hallinnointiin.¹²

Vuonna 2020 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvauksen osalta 7,10 % (edellisvuonna 8,34 %) ja muiden hallinnoitujen oikeusluokkien korvausten osalta 9 % (edellisvuonna 9 %). Lainauskorvauksen muita korvauksia pienempi kulupidätys perustuu siihen, että korvauslaji muodostaa yli 90 % Sanaston keräämistä korvauksista. Lainauskorvausten kulupidätys oli ennätysalhainen, sillä koronapandemiasta johtuvien poikkeusolojen myötä toiminnassa oli huomattavia säästöjä (mm. messu- ja muut tapahtumakulut). Kerätyistä korvauksista ei tehdä muita vähennyksiä kuin hallinnointikulupidätys.¹³

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain Sanaston hallituksen päättämä osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Vuonna 2020 varauksen suuruus oli 5 %.¹⁴

Ulkomailta vastavuoroisuussopimusten perusteella kerätyistä korvauksista pidätetään 5 % hallinnointikulupidätys. Vastavuoroisuussopimusten nojalla ulkomaille maksettavista korvauksista pidätetään Sanaston kulloinkin voimassa olevan kuluprosentin mukainen hallinnointikulupidätys.

Sijoitustoiminnasta saatavia tuottoja ei jyvitetä erikseen jokaiselle hallinnoitavalle oikeusluokalle. Vuonna 2020 kertyneet sijoitustoiminnan nettotuotot (27 717 €) käytettiin Sanaston vuosikokouksen (yleiskokouksen) päätöksellä kokonaisuudessaan kattamaan vuoden aikana syntyneitä toiminnan kuluja ja näin ollen pienentämään oikeudenhaltijoilta perittävää kulupidätystä.¹⁵ Sijoitustoiminnan nettotuotoista ei tehdä hallinnointikulupidätystä tai muita vähennyksiä.¹⁶

¹⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

¹¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i

¹² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii)

¹³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii), v), vi)

¹⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii), v)

¹⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a)

¹⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii)

Sanaston vuoden 2020 tuotot ja niistä tehdyt vähennykset sekä yhdistyksen kulut. Kulut katetaan hallinnointikulupidätyksillä sekä toiminnan muilla tuotoilla.

SANASTON TUOTOT JA KULUT VUONNA 2020

Vuoden 2020 aikana kerätyt tekijänoikeuskorvaukset (korvauslaji vastaa hallinnoitujen oikeuksien luokkaa)¹⁷

Korvauslaji (oikeuksien luokka)	Kerätty	Hallinnointikulupidätys ¹⁸	Hallinnointikulupidätys ¹⁹	Varaukset ylläpitäville vaatimuksille	Tilitettävissä oikeudenomistajille ²⁰
Lainauskorvaus*	11 999 947 €	7,10 %	851 705 €	599 997 €	10 548 245 €
Omakirjalaina-korvaus	166 449 €	9 %	14 980 €	8 322 €	143 147 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	121 955 €	9 %	10 976 €	- €	110 979 €
Ulkomailta kerätyt radio- ja tv-käyttökorvaukset	12 249 €	5 %	612 €	- €	11 637 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	166 000 €	9 %	14 940 €	- €	151 060 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus**	16 900 €	9 %	4 646 €	- €	15 379 €
Esitysluvat	6 411 €	9 %	577 €	- €	5 834 €
Julkaisuluvat***	75 784 €	9 %	6 821 €	- €	68 963 €
Yhteensä	12 565 695 €		905 272 €	608 319 €	11 052 104 €

* Summa ei sisällä lainaustiedon hankintaan osoitettua 50 000 €

** Sisältää kulupidätyksen v.2017 kerätyistä korvauksista, joista tehtiin jakopäätös v.2020

*** Sisältää myös tapahtumamateriaali- ja näyttelyluvista kerätyt korvaukset

MUUT TUOTOT²¹

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot kulujen jälkeen	27 717 €
Jäsenmaksutuotot	2 000 €
Lainauksetiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000 €

KULUT²²

Henkilöstökulut	-664 455 €
Poistot	-20 389 €
Muut kulut	-300 145 €
Kulut yhteensä	-984 989 €

¹⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a), b) ii)

¹⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) vi)

¹⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv), v)

²⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

²² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i), ii)

OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Sanasto tilittää keräämiään tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Vuonna 2020 tehtiin viisi tilitystä.²³

TILITYSAIKATAULU JA MAKSETUT KORVAUKSET VUONNA 2020

24.2.2020

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

22.4.2020

Ylimääräinen tilitys koronatilanteen johdosta (kertyneitä korvauksia tilitettiin normaalia nopeammassa tahdissa)

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

1.6.2020

Lainauskorvaus (täydennys- ja lisätilitykset)
Celian omakirjalainat
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

7.9.2020

Radio- ja televisiokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

1.12.2020

Lainauskorvaus (ensimmäinen tilitys vuoden 2019 kirjastolainoista)
Celian omakirjalainat
Celian oppikirjakorvaukset
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

²³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) iii)

Sivun 27 taulukossa on esitetty vuoden aikana kerätyistä korvauksista hallinnointikulupidätyksen (ja mahdollisen varauksen yllättäville vaatimuksille) jälkeen oikeudenhaltijoille yhteensä tilitettävissä olevat määrät. Korvaukset kohdistetaan yksittäisille tekijöille jo korvausten keräysvaiheessa. Korvauksen kohdistamisella tarkoitetaan, että korvaus liitetään tiettyyn oikeudenhaltijaan. Mikäli oikeudenhaltija on ilmoittanut Sanastolle tilitystä varten tarvittavat tiedot, maksetaan korvaus hänelle seuraavassa tilitysaikataulun mukaisessa tilityksessä. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta korvaukset kohdistetaan tekijälle siinä vaiheessa, kun hän rekisteröityy Sanaston asiakkaaksi ja ilmoittaa teosluettelonsa asiakkuusjärjestelmään. Sanastossa käytössä olevassa termistössä tilittäminen tarkoittaa samaa kuin korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.²⁴

Alla olevassa taulukossa esitetään vuoden aikana tehtyjen tilitysten yhteenveto korvauslajeittain (eli hallinnoitavien käyttöoikeusluokkien mukaisesti) sekä vuoden päätteeksi jäljellä oleva jakovelka oikeudenomistajille. Tilitetyt summat sisältävät sekä vuoden 2020 aikana kerättyjä (s.27 taulukko) että jo aiempina vuosina kerättyjä korvauksia. Osa Sanaston loppuvuodesta keräämistä kirjallisuuden käyttökorvauksista kerätään vielä vuoden viimeisen tilityksen jälkeen, jolloin ne merkitään tilinpäätökseen jakovelkoina ennen seuraavana vuonna tehtäviä tilityksiä. Jakovelka sisältää tässä tapauksessa sekä oikeudenhaltijoille jo kohdistetut määrät että lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta myös oikeudenhaltijoille vielä kohdistamattomat määrät vuonna 2020 ja sitä aiemmin kerätyistä korvauksista.²⁵ Tarkempi erittely tilikauden aikana tilitystyistä korvauksista ja tilikauden päätteeksi jäljellä olevista jakoveloista oikeudenomistajille esitetään alla olevan yhteenvetotaulukon jälkeen.

TEHDYT TILITYKSET JA OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Korvauslaji	Tilitetty (maksettu) 1.1.-31.12.2020²⁶	Jakovelat oikeudenomistajille 31.12.2020²⁷
Lainauskorvaus	9 634 359 €	8 796 087 €
Omakirjalainakorvaus	179 965 €	147 965 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	96 062 €	129 467 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	111 954 €	262 119 €
Celia-oppikirjakorvaukset	189 €	3 020 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus	8 744 €	41 646 €
Esitysluvat	5 549 €	10 757 €
Julkaisuluvat	58 309 €	28 199 €
Varaukset yllättäville vaatimuksille*		2 425 931 €
Yhteensä	10 095 131 €	11 845 191 €

* Sisältää lainauskorvauksista ja omakirjalainakorvauksista vuosittain tehdyt 5 % varaukset, jotka puretaan ja tilitetään oikeudenomistajille korvausten vanhentuuessa.

²⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

²⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Vuoden 2020 aikana tilitetyt (maksetut) korvaukset eriteltynä korvausten keräysvuoden mukaan:²⁸

Lainauskorvaus 2016*	885 639 €
Lainauskorvaus 2017	189 677 €
Lainauskorvaus 2018	228 036 €
Lainauskorvaus 2019	287 397 €
Lainauskorvaus 2020	8 043 610 €
Yhteensä	9 634 359 €

*Vuoden 2016 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Omakirjalainakorvaus 2015*	52 036 €
Omakirjalainakorvaus 2016	2 561 €
Omakirjalainakorvaus 2017	1 807 €
Omakirjalainakorvaus 2018	3 337 €
Omakirjalainakorvaus 2019	120 224 €
Yhteensä	179 965 €

*Vuoden 2015 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2015*	46 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2016	62 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2017	4 101 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2018	3 037 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2019	13 164 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2020	75 652 €
Yhteensä	96 062 €

*Vuoden 2015 radio- ja tv-käyttökorkorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2017	6 200 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2018	9 053 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2019	96 701 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2020*	- €
Yhteensä	111 954 €

*Vuoden 2020 radio- ja tv-arkistokorkorvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2021

---

²⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

Celia-oppikirjakorvaukset 2015*	- €
Celia-oppikirjakorvaukset 2016	85 €
Celia-oppikirjakorvaukset 2017	104 €
Yhteensä	189 €

*Vuoden 2015 Celia-oppikirjakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2017	828 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	7 916
Yhteensä	8 744 €

Esitysluvat 2015*	- €
Esitysluvat 2016	- €
Esitysluvat 2017	- €
Esitysluvat 2018	39 €
Esitysluvat 2019	3 428 €
Esitysluvat 2020	2 082 €
Yhteensä	5 549 €

*Vuoden 2015 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Julkaisuluvat 2015*	- €
Julkaisuluvat 2016	- €
Julkaisuluvat 2017	9 €
Julkaisuluvat 2018	34 €
Julkaisuluvat 2019	8 997 €
Julkaisuluvat 2020	49 269 €
Yhteensä	58 309 €

*Vuoden 2015 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Kerätyistä korvauksista tilikauden lopussa jakamatta olevat kokonaismäärät (jakovelat) eriteltynä:²⁹

Alla esitetyt summat sisältävät lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta summat, jotka on pystytty kohdistamaan, mutta ei vielä tilittämään oikeudenhaltijoille sekä summat, joita ei vielä ole pystytty kohdistamaan oikeudenhaltijoille. Kaikkien muiden korvauslajien kohdalla esitetyt summat on kohdistettu, mutta ei vielä tilitetty oikeudenhaltijoille.

²⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Lainauskorvaus 2016*	- €
Lainauskorvaus 2017	1 886 123 €
Lainauskorvaus 2018	1 914 284 €
Lainauskorvaus 2019	2 491 045 €
Lainauskorvaus 2020	2 504 635 €
Yhteensä	8 796 087 €

*Vuoden 2016 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Omakirjalainakorvaus 2015*	- €
Omakirjalainakorvaus 2016	57 950 €
Omakirjalainakorvaus 2017	43 670 €
Omakirjalainakorvaus 2018	23 423 €
Omakirjalainakorvaus 2019	22 922 €
Yhteensä	147 965 €

*Vuoden 2015 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2015*	- €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2016	30 098 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2017	27 219 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2018	22 884 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2019	22 363 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset 2020	26 903 €
Yhteensä	129 467 €

*Vuoden 2015 radio- ja tv-käyttökorkorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2017	11 517 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2018	45 183 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2019	54 359 €
Radio- ja tv-arkistokorkorvaukset 2020*	151 060 €
Yhteensä	262 119 €

*Vuoden 2020 radio- ja tv-arkistokorkorvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2021

Celia-oppikirjakorkorvaukset 2016	1 671 €
Celia-oppikirjakorkorvaukset 2017	1 349 €
Yhteensä	3 020 €

Kirjasto-, arkisto- ja museokorkorvaus 2017	2 581 €
---	---------

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	39 065 €
Yhteensä	41 646 €

Esitysluvat 2015*	- €
Esitysluvat 2016	695 €
Esitysluvat 2017	4 583 €
Esitysluvat 2018	643 €
Esitysluvat 2019	2 625 €
Esitysluvat 2020	2 211 €
Yhteensä	10 757 €

*Vuoden 2015 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Julkaisuluvat 2015*	- €
Julkaisuluvat 2016	386 €
Julkaisuluvat 2017	643 €
Julkaisuluvat 2018	95 €
Julkaisuluvat 2019	7 380 €
Julkaisuluvat 2020	19 695 €
Yhteensä	28 199 €

*Vuoden 2015 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2020

Varaus yllättäville vaatimuksille - lainauskorvaus 2016*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille - lainauskorvaus 2017	592 747 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - lainauskorvaus 2018	596 701 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - lainauskorvaus 2019	599 316 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - lainauskorvaus 2020	599 997 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - omakirjalainakorvaus 2015*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille - omakirjalainakorvaus 2016	12 062 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - omakirjalainakorvaus 2017	8 463 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - omakirjalainakorvaus 2018	8 323 €
Varaus yllättäville vaatimuksille - omakirjalainakorvaus 2019	8 322 €
Yhteensä	2 425 931 €

*Varaus purettu ja tilitetty oikeudenhaltijoille korvausten vanhene-
misen yhteydessä vuonna 2020

Toimet oikeudenhaltijoiden tavoittamiseksi ja jakamatta jääneiden korvausten käyttö

Sanaston tilitysperiaatteiden mukaisesti korvaukset tilitetään juuri niille tekijöille, joille ne kuuluvat. Sanasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan tekijöitä, joille se on kerännyt korvauksia, mutta jotka eivät vielä ole rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi. Tavoittelun perustana toimivat kerätyt korvaukset, jotka pystytään käyttöraporttien perusteella kohdistamaan tekijöille ja heidän teoksilleen. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta Sanasto käy läpi lainaustilastoja ja pyrkii tavoittamaan mahdollisimman tehokkaasti henkilöt, joille on kertynyt lainoja. Tavoittelutyötä tehdään olemalla oikeudenhaltijoihin yhteydessä henkilökohtaisesti sekä esimerkiksi tiedottamalla eri viestintäkanavissa.

Syyt tilitysten viivästymisiin johtuvat siitä, ettei korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita ole pystytty tavoittamaan, he eivät ole tavoittamisesta huolimatta rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi, tai oikeudenhaltija ei ole toimittanut Sanastolle korvausten tilittämistä varten tarvittavia riittäviä tietoja (esim. henkilö ei ole lisännyt omia teoksiaan Sanaston asiakkuusjärjestelmään tai toimittanut pankkitilinumeroaan).³⁰ Yhteishallinnointilaki velvoittaa yhteishallinnointiorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi, jotta tekijänoikeuskorvaukset saataisiin tilitettyä mahdollisimman tehokkaasti. Sanasto julkaisee vuosittain verkkosivuillaan listan oikeudenhaltijoista, joille on kertynyt tekijänoikeuskorvauksia, mutta joita ei vielä ole tavoitettu korvausten tilittämiseksi. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta edellä mainittua listaa ei ole mahdollista julkaista, sillä korvausten laskentaa varten Sanasto tarvitsee asiakkuusjärjestelmään ilmoitettavan oikeudenhaltijan teosluettelon sekä tekijäroolin ja tekijämäärän kussakin teoksessa. Julkaistun listan yhteydessä kehoitetaan kuitenkin kaikkia oikeudenhaltijoita, joiden teoksia on lainattavissa Suomen yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa, rekisteröitymään Sanaston asiakkaaksi.

Mikäli henkilö ei oma-aloitteisesti rekisteröidy Sanaston asiakkaaksi, eikä häntä tavoiteta kolmen vuoden kuluessa korvausten keräysvuoden päättymisestä, katsotaan korvaukset jakamatta jääneiksi (vanhentuneiksi). Vanhentuneet lainauskorvaukset ja omakirjalainakorvaukset tilitetään muille Sanaston asiakkaille lisätilityksinä. Lisätilitysten jälkeen jäljelle jäävän jakojäännöksen käytöstä, kuten muidenkin korvauslajien jakamatta jääneiden varojen käytöstä, päättää yhdistyksen vuosikokous (yleiskokous).³¹

---

³⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vi)

³¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

Vuonna 2020 vanhentuneiden korvausten jakamatta jääneet varat sekä niiden käyttö:³²

Korvauslaji		Käyttö
Lainauskorvaus 2016	1 349 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan määrärahavuoden (2017) jakovaroihin.
Omakirjalainakorvaus 2015	529 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan korvausvuoden (2016) jakovaroihin
Celia-oppikirjakorvaukset 2015	2 363 €	Tilitetty Suomen tietokirjailijat ry:n hallinnomalle Tietokirjallisuuden edistämiskeskukselle
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2015	22 079 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Esitysluvat 2015	454 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Julkaisuluvat 2015	64 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT JA NIILLE TILITETYT MÄÄRÄT

Sanasto on tehnyt vastavuoroisuussopimuksen ruotsalaisen sisärjestönsä ALISin (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kanssa. Sopimus koskee kirjallisuuden radio- ja tv-käyttöä. Vastavuoroisuussopimus on solmittu myös tanskalaisen sisärjestön FFS:n (Forfatternes Forvaltningsselskab) kanssa. Sopimus koskee kaikkia järjestöjen hallinnoimia oikeuksien luokkia lukuun ottamatta lainauskorvausta. Virolaisen AHF:n (Autorihüvitusfond) kanssa Sanasto on tehnyt kertaluontoisia tilityssopimuksia virolaisten tekijöiden korvausten tilittämiseksi.

Vastavuoroisuussopimusten nojalla Suomessa kerättyjen ulkomaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tehdään kulupidätys Sanaston kulloinkin voimassa olevan kulupidätysprosentin mukaisesti. Vuonna 2020 kulupidätys näiden korvausten osalta oli yhdeksän prosenttia. Kulupidätyksen lisäksi korvauksista ei ole tehty muita vähennyksiä.³³

Sanasto saa vastavuoroisuussopimusten perusteella ulkomailta kerätyistä suomalaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tekijä- ja teoskohtaiset tiedot, joten korvaukset pystytään kohdistamaan ja tilittämään suoraan oikeille oikeudenhaltijoille, mikäli nämä ovat Sanaston asiakkaita. Jos

³² 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

³³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. d) ii)

oikeudenhaltija ei ole Sanaston asiakas, pyritään häntä tavoittelemaan korvausten tilittämiseksi. Ulkomailla kerätyistä korvauksista tehdään 5 % kulupidätys.³⁴

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁵

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Saadut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	12 249 €	5 %

MUILLE YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILLE MAKSETUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁶

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Maksetut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	1 851 €	9 %
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-arkistokorvaukset	5 874 €	9 %

³⁴ 2014/26/EU 2. d) iv)

³⁵ 2014/26/EU 2. d) i), iii), iv)

³⁶ 2014/26/EU 2. d) i), ii)

SANASTO
Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI

+358 9 5629 3300
info@sanasto.fi
sanasto.fi

 @sanastoInfo
 fb.com/sanasto
 @sanasto